

Sådan bruger du TL-spillet

- en guide

Vi har valgt at farvekode de forskellige sætningselementer for at give et overblik over ordklasserne og deres funktioner på dansk.

Det vil for eksempel sige **subjekt og objekt**, der typisk er

- substantiver + foran- og bagvedstillede artikler
- pronomener
- adjektiver
- infinitiver
- ledsætninger

har farven **lyserød**

Verbaler (finit og infinit verbum)

har farven **rød**

Adverbialer(tid, sted, måde)

har farven **lyseblå**

Centraladverbier (på centraladverbets plads)

har farven **mørkeblå**

Via TL-spillet med sætningselementerne i forskellige farver bliver det tydeligere for kursisterne, hvordan reglerne for sætningsopbygning er på dansk, måske er det ligefrem i modsætning til sætningsopbygningen på deres eget sprog.

Dette øger sprogbevidstheden i forhold til læsning og skrivning.

Trin for trin

1. Kursisterne inddeles i sproggrupper: Nationale, kontinentale eller nærmeste fællesprog, for eksempel kan ukrainere være en gruppe, men gruppen kan

også bestå af folk, der taler slaviske sprog, eller kan være så blandet, at det nærmeste fællessprog er et af de store hovedsprog fx spansk, engelsk eller arabisk.

2. Gruppen samarbejder om at indplacere sætningselementerne korrekt i sætningsskemaet på dansk.

3. Skemaet skal godkendes af læreren, før de må fortsætte med nye sætninger på dansk. Der er plads til 6 sætninger på dansk i sætningsskemaet.

4. Kursisterne skal nu ændre de danske sætninger ti sætninger på deres eget sprog i de tomme felter i sætningsskemaet: "Mit sprog". Her er også plads til 6 sætninger.

I sætningsskemaet "Mit sprog" er der ikke angivet sætningsled således, at det er muligt at konstruere sætninger med andre strukturer. For eksempel er der sprog, der ikke bruger verbet er, eller har en anden placering af centraladverbier.

5. Kursisterne skal diskutere forskelle og ligheder mellem det danske sprog og eget sprog.

6. Kursisterne skal nu sætte ord på, hvad de har gjort og opdaget i processen enten overfor læreren eller i plenum.

Sætninger der kan bruges i TL-spillet

Hun sover

Hun sover ikke

Hun sover om eftermiddagen

Om eftermiddagen sover hun

Pigen spiser mad

Pigen spiser ikke mad

Pigen spiser mad om natten

Om natten spiser pigen mad

Bilen kører hurtigt

Bilen kører ikke hurtigt

Bilen kører hurtigt på motorvejen

På motorvejen kører bilen hurtigt

Koppen står på bordet

Koppen står aldrig på bordet

På bordet står koppen aldrig

Koppen står på bordet om morgenen

Om morgenen står koppen på bordet

Om morgenen står koppen aldrig på bordet

Bemærk:

Spillet kan med fordel udskrives i A3 format og evt. lamineres.